

- система машин та знарядь для застосування комплексної механізації;
- застосування сидератів та багаторічних трав у сівозмінах;
- застосування біологічних препаратів для захисту рослин [1].

Реалізація цих комплексних заходів з підвищення родючості ґрунтів та здійснення протиерозійних заходів на землях сільськогосподарського призначення забезпечить нормалізацію вмісту гумусу в ґрунті, а також стабілізує його, покращить вміст основних показників родючості ґрунтів.

Список використаних джерел

1. Агроном: журнал. Публікація. Як покращити родючість .2019 URL:<https://www.agronom.com.ua/yak-pokrashhyty-rodyuchist-gruntu/>.
2. Господаренко Г. М. Г 722 Агрохімія: підручник – К.: Аграрна освіта, 2013. С. 406.
3. Завершені наукові розробки – 2013/ за ред. С.А. Балюка. Харків: ННЦ «ІГА імені О.Н. Соколовського».2014. С.44.
4. Камінський В.Ф., Балюк С.А. доповідь:«Про збереження та відтворення родючості ґрунтів». 2018.
5. Медведєв В.В. Ґрунти й українське суспільство в ХХІ сторіччі. Агрохімія і ґрунтознавство. Спецвипуск. Кн. перша. Харків. 2002. С.261.

ХАРАКТЕРИСТИКА ҐРУНТІВ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

Шеремета В. А., Гуменюк Г. Б.

*Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка*

Земельні угіддя Хмельницької області займають 75,6% її території. На решті території розміщені ліси, ріки, озера, міста та села, промислові підприємства і шляхи сполучення. Ґрунти області сформувались в основному на карбонатних лесових відкладах. На рівнинних ділянках Подільської височини під покривом степової рослинності утворились чорноземи глибокі, а

на розчленованих ділянках під лісовою рослинністю виникли лісові опідзолені ґрунти від ясно-сірих до чорноземів опідзолених.

Найбільш поширеними і родючими ґрунтами Хмельницької області є чорноземи типові на різних ґрунтоутворюючих («карбонатний лес») та підстилаючих породах, різного ступеня еродованості.

Ясно-сірі і сірі лісові поширені на підвищеннях та схилах в різних районах області, але найбільше – в її південно-західній та південній частинах. Вони сформувалися на лесах і лесовидних суглинках під лісовою рослинністю. Гумусовий горизонт має невелику товщину, вміст гумусу незначний (1,5-2,2%).

Темно-сірі опідзолені займають вирівняні ділянки вододілів і пологі схили в центральній та південній частинах області, мають глибший гумусовий шар (55-65 см), у верхній частині якого міститься до 2,9-3,1% гумусу.

Найродючішими в області є чорноземи типові. Переважають малогумусні (4-4,5% гумусу) і середньогумусні (біля 8% гумусу) чорноземи.

Лучні як і чорноземи, мають глибокий гумусовий шар (50-70 см), містять 4 -5% гумусу і багато поживних речовин. Але вони постійно перезволожені, і в них відбуваються процеси оглеєння.

Дерново-підзолисті найбідніші на гумус і поживні речовини. Гумусовий горизонт становить 15-20 см, а вміст гумусу 1,0-1,9%.

Дерново-карбонатні ґрунти трапляються окремими ділянками в тих частинах області, де на поверхню виходять вапнякові й крейдові породи. Найбільше поширені в північній, північно-західній частинах області і в Придніпров'ї. Вони мають неглибокий гумусовий шар (30-40 см), невеликий вміст гумусу, але поживні речовини є малодоступними для рослин [4].

Ґрунтовий покрив Хмельницької області сформувався під впливом взаємодії таких основних факторів ґрунтоутворення, як гірські материнські породи, рослинний покрив, рельєф, клімат та господарська діяльність людини. Найважливішими у диференціації ґрунтового покриву стали ґрунтоутворюючі породи та особливості рельєфу, які вплинули на перерозподіл

гідротермічних умов ґрунтоутворення та рослинного покриву. Ґрунти області сформувались в основному на карбонатних лесових відкладах.

Список використаних джерел

1. Технологія галузі. URL: <https://tehngaluzy.wordpress.com/2011/10/26/1-поняття-про-ґрунт-та-його-родючість/>
2. Ґрунти // Хмельниччина: минуле, сьогодення, майбутнє. Хмельницький, 2012. С. 47-52.
3. Ґрунти // Природа Хмельницької області / під ред. К.І.Геренчука. Львів, 1980. С. 91-105.
4. Ґрунти Хмельницької області. URL: <https://collectedpapers.com.ua/nature-of-khmelnitsky-region/%D2%91runti-hmelniczko%D1%97-oblasti>
5. Гаврилюк В.Б., Кирилюк В.Б., Печенюк В.І. Сучасний стан ґрунтів Хмельниччини та шляхи відтворення і поліпшення їх родючості. Кам'янець-Подільський: Абетка, 2005. С.91.

ВПЛИВ МІКРОБІОЛОГІЧНИХ ПРЕПАРАТІВ НА ФІЗІОЛОГІЧНІ ПРОЦЕСИ ТА ПРОДУКТИВНІСТЬ НУТУ ЗВИЧАЙНОГО СОРТУ СКАРБ

Мотрук О. В., Пида С. В.

*Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка*

Зернобобові культури посідають важливе місце у сучасному сільському господарстві і землеробстві. Крім того, людина часто вживає насіння гороху, нуту, сої, бобів, квасолі, як джерело білка. Населення світу на 16% задовольняє власні потреби у білку за рахунок зернобобових культур. У сільському господарстві зернобобові широко використовуються як кормові культури для збагачення раціону годівлі тварин рослинним білком [1, с. 16-19].

Бобові культури позитивно впливають на ґрунти. За рахунок здатності вступати у симбіоз з бульбочковими бактеріями зернобобові фіксують атмосферний азот, таким чином збільшують вміст азотистих сполук у ґрунтах і підвищують їх